

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Rendőrkapitányság által *-n vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben *-n elektronikus úton (e-mailben), valamint ugyanezen a napon postai úton terjesztette elő beadványát a Panasztestületnél.

A Panaszos előadta, hogy *-n a fesztiválon tartózkodott. A délutáni órákban a sátra előtt ült és a baráti társaságával beszélgetett. A környezetében voltak az ismerősei és általa nem ismert személyek is. Mindenki sátorban lakott. A helyszínen rendőrök jelentek meg és felszólították őket, hogy a területet nem hagyhatják el. Mindenkit igazoltattak, átkutatták a ruházatukat, illetve a sátrakban házkutatást tartottak. Az intézkedéssel körülbelül 30 ember volt érintett és délután kb. * óra és este * óra között tartott. Ez idő alatt nem hagyhatták el a helyszínt.

A házkutatást elrendelő határozat értelmében a házkutatást halaszthatatlan nyomozati cselekményként foganatosították a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény alapján a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 178. §-a szerinti „kábitószerral való visszaélés” miatti nyomozás keretében. A halaszthatatlanságot megalapozó körülmény a határozat szerint az volt, hogy a „késedelem a bűnjelek megsemmisülésével járna”. Megítélése szerint összességében egy „razziát” tartott a rendőrség a fesztiválon, amely során „rajtaütésszerűen” átvizsgált pár tucat fiatal és ez idő alatt őket a személyi szabadságukban korlátozta.

A Panaszos véleménye szerint az Rtv. a ruházat átvizsgálására – a törvény által meghatározott célok érdekében – lehetőséget ad a rendőr számára, de ez a jogosultság nem terjed ki arra, hogy egy szórakozóhely közönségét, vagy annak egy részét „rátekintéssel végrehajtott szelekció” alapján hosszú órákig korlátozva őket „személyi szabadságukban fenntartsák”. Az intézkedés ilyen módon – megalapozott gyanú nélkül, találmra történő foganatosítása és feltűnően hosszú időtartama – aránytalan az elérni kívánt bűnüldözési céllal. A tömegesen igazoltatott, „vegzált”, eljárási jogokat érintően tájékozatlan, előállított személyekkel szemben – az önvádra kötelezés tilalma ellenére – a terhelő adatok beszerzése érdekében, feltehetően olyan módszereket alkalmaztak. Nem volt biztosított sem a védelemhez való jog, sem a panaszjog.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. házkutatás tényét és módját, a védelemhez való joga biztosításának hiányát,
2. az igazoltatás és az előállítás jogalapját, valamint a ruházat átvizsgálás tényét,
3. az előállítás időtartamát,
4. a panaszjogról szóló tájékoztatás hiányát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében meghatározott személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy az igazoltatásra kellő jogalap birtokában került sor, ezért nem sérült a Panaszos személyes adatok védelméhez való joga. A fokozott ellenőrzés a ruházat átvizsgáláshoz is kellő jogalapul szolgált, ezért nem sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, ugyanakkor az előállítás időtartama miatt sérült a személyi szabadsághoz való alapvető joga. Sérült továbbá a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a nem megfelelő dokumentáció miatt, illetve amiért részére az igazolást nem megfelelően állították ki.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- *-n előterjesztett panaszbeadvány és annak kiegészítése,
- a rendőr-főkapitányság vezetőjének összefoglaló jelentése és annak mellékletei:
- a rendőr-főkapitányság vezetőjének határozata a rendőr-főkapitányság illetékességi területére kiterjedő fokozott ellenőrzés elrendeléséről,
- Osztály vezetőjének jelentése,
- Igazgatóság átirata és mellékletei,
- Igazgatóság Alosztály vezetőjének összefoglaló jelentése,
- Alosztály vezetőjének átirata és mellékletei,
- igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról,
- Ügyészség határozata házkutatás elleni panasz elbírálásáról,
- jegyzőkönyv mintavételről,
- jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról Panaszos vonatkozásában,
- DNS-minta adására kötelezett terhelt személyazonosító adatai,
- határozat szakértő kirendeléséről,
- jegyzőkönyv házkutatásról, lefoglalásról Panaszos vonatkozásában,
- jegyzőkönyv gyanúsított folytatólagos kihallgatásáról Panaszos vonatkozásában,
- jelentés elfogás végrehajtásáról Panaszos vonatkozásában és mellékletei (nyilatkozat, parancsnoki vélemény és kivizsgálás),

- jelentés előállítás végrehajtásáról és mellékletei (parancsnoki vélemény és kivizsgálás, nyilatkozat),
- Rendőrkapitányság vezetőjének átirata Panaszos által írt levél,
- vezetőjének jelentése,
- rendőri jelentés,
- rendőri jelentések,
- Bányaterenyei Rendőrkapitányság jelentése,
- Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban és kiegészítésében megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőr-főkapitányság vezetője határozatában az MRFK illetékességi területére kiterjedő, az Rtv. 30. §-a szerinti fokozott ellenőrzés elrendeléséről döntött * közötti időszakra vonatkozóan. A fokozott ellenőrzés elrendelésére – többek között – a fesztivál területén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása érdekében volt szükség, mivel az elmúlt években a fesztiválon a fesztivál résztvevőivel szemben kiemelkedően sok alkalommal intézkedett a rendőrség kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt.

A rendőri intézkedésre *-n, * óra * perckor került sor, az erdős részen található sátorcsoportot szolgáló kutya alkalmazásával ellenőrzés alá vonták, mivel adatok merültek fel arra, hogy a fenti területen kábítószerrel kapcsolatos anyagokkal követnek el bűncselekményeket azáltal, hogy ezen anyagokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

Az intézkedés előtt részletesen tájékoztatták a Panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kerül sor a sátrak átkutatására és a ruházat átvizsgálására. Azt is közölték vele, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a társaság tagjai kábítószerrel birtokolnak és abból fogyasztottak.

A házkutatás helyszínén a Rendőrkapitányság jelentése szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Panaszost elfogták, * óra * perctől korlátozták személyi szabadságában, amely * óra * perckor megszűnt és mintavételre történő előállítás céljából átadásra került az Osztály részére, akik az elkészített előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján az Iskolába állították elő, majd * óra * perckor átadták a Bűnügyi Osztály munkatársa részére.

Az iskolában ekkor nagy számban tartózkodtak bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyek, akik mintavétele és gyanúsított kihallgatása párhuzamosan folyt, mivel a rendőri jelenlét folyamatosága biztosított volt.

Az RFK Vezetőjének szakmai állásfoglalása szerint a Robotzsaru rendszerben szereplő iratban foglaltak alapján a mintavételi jegyzőkönyv *-kor készült. A kézzel készített mintavételi jegyzőkönyv vizelet mintavétel időpontjaként *-n, * óra * percet jelölte meg.

A Panaszos gyanúsított kihallgatására a jegyzőkönyv alapján *-n, * óra * perc és * óra * perc közötti időben került sor, majd a kihallgatást követően a bűnügyi nyilvántartásba vétel céljából a hatályos jogszabályok szerint ujj- és tenyérnyomat vételre, fényképfelvételek készítésére és DNS mintavételre került sor.

A panasztétel lehetőségéről, valamint a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatás írásban, a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály jelentés elfogás végrehajtásáról elnevezésű irat 2. oldalán, valamint az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján megtörtént, melyeket a Panaszos aláírásával hitelesített.

A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás alapján a Panaszos *-n, * óra * perctől *-n, * óra * perc közötti időben a Bűnügyi Osztály felügyelete alatt tartózkodott. Az igazolás átvétele során a Panaszos írásban jelezte, hogy nem kíván panasszal élni a rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre kiterjed ki a hatásköröm.

1. A házkutatás ténye és módja, valamint a védelemhez való joga biztosításának hiánya.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdés szerint:

„195. § (1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

Panaszos sérelmezte, hogy házkutatást foganatosítottak vele szemben, illetve nem volt biztosított a védelemhez való joga sem.

A Panasztestület hatáskörének hiányát állapította meg a fenti kérdésekben, mivel olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, melyet egy büntetőeljárás során nyomozóhatóságként eljárva végez az ügyész rendelkezik hatáskörrel.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyvben rögzített, Panaszos által aláírt nyilatkozata alapján a „kényszerintézkedés rendje és módja ellen” panasszal nem élt.

Megállapítottam továbbá, hogy a Panaszos által a házkutatás ténye és módja ellen benyújtott panaszát a Járási Ügyészség, *-n kelt határozatában elbírálta, amelyben elutasította azt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam továbbá, hogy a védő meghatalmazására, illetve kirendelésére vonatkozó kérdésre a büntetőeljárás során a gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv felvételekor a Panaszos írásban azt nyilatkozta, hogy védőt nem kíván megbízni, illetve a jogaira történő figyelmeztetést megértette és kijelentette, hogy vallomást nem kíván tenni.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpontok vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekmények (pl.: rabosítás, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, stb.) jogszerű végrehajtásának elbírálására közigazgatási eljárás keretei között nincs törvényes lehetőség. A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

A Panaszos által előterjesztett házkutatás elleni és a védelemhez való jog biztosításának hiánya miatti panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VI.

A panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

2. Az igazoltatás és az előállítás jogalapja, valamint a ruházat átvizsgálás ténye.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 30. § (1)-(3) bekezdései szerint:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti,

a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

(2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bünyügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bünyügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 178. § (6) bekezdés szerint:

„(6) Aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” [Kábítószer birtoklása]

A Panaszos sérelmezte az igazoltatás és az előállítás jogalapját, valamint a ruházat átvizsgálás tényét.

A határozat II. pontjában felsorolt rendelkezésre álló bizonyítékokból – kiemelten a Rendőrfőkapitányság vezetőjének, *-án kelt, határozata alapján – megállapítottam, hogy a MRFK illetékességi területére kiterjedő, az Rtv. 30. §-a szerinti fokozott ellenőrzést rendelt el *-n * perctől a szükséges ideig, de legkésőbb *-én, * percig terjedő időszakra vonatkozóan.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére – többek között – a fesztivál területén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása érdekében volt szükség, mivel az elmúlt években a fesztiválon a fesztivál résztvevőivel szemben kiemelkedő mennyiségben intézkedett a rendőrség kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt.

A jogszerűen elrendelt fokozott intézkedés keretén belül került sor az összehangolt rendőri intézkedésekre *-n, * óra * perctől. Az erdős részen található sátorcsoportnál tartózkodó személyeket igazoltatták, melynek során az ott tartózkodókat ellenőrzés alá vonták, mivel

adatok merültek fel arra, hogy a fenti területen kábítószergyanús anyagokkal követnek el bűncselekményeket azért, hogy ezen anyagokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

Az intézkedés előtt a rendőrök részletesen tájékoztatták a Panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kerül sor az igazoltatására, a ruházat átvizsgálására, valamint a Be. szabályai szerint a sátrak átkutatására. A jelentés alapján azt is közölték vele, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a társaság tagjai kábítószer birtokolnak és abból fogyasztottak.

A Panaszos esetében a házkutatás végrehajtása * óra * perckor kezdődött, melynek során kábítószergyanús anyag került feltalálásra. A házkutatás * óra * perckor fejeződött be a bizonyítékként megjelölt házkutatásról, lefoglalásról szóló jegyzőkönyv alapján.

A fentiek alapján a Panaszos bűncselekmény elkövetésével vált gyanúsíthatóvá, ezért a helyszínen elfogták és a további nyomozati cselekmények elvégzése céljából előállították.

Megállapítottam, hogy a Panaszossal szemben célzott intézkedéseket fogantatosítottak az Rtv. 30. §-ában biztosítottak alapján, a jogszerűen elrendelt fokozott ellenőrzés során, illetve azt, hogy intézkedések célja az volt, hogy a büntetőeljárás megindításához szükséges gyanút a rendőrség a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásával megállapítsa vagy kizárja, ezért az igazoltatás, a ruházat átvizsgálása és a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható Panaszos előállítása megalapozott és jogszerű volt.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz alaptalan.

3. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint:

„(3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdés szerint:

„(3) Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”

A Panaszos beadványában sérelmezte az előállítás indokolatlan elhúzódását.

A Panasztestület álláspontja szerint az előállítás időtartama miatt sérült a személyi szabadsághoz való alapvető joga. Sérült továbbá a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a nem megfelelő dokumentáció miatt, illetve amiért részére az igazolást nem megfelelően állították ki.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás alapján a Panaszos *-n, * óra * perctől *-n, * óra * perc közötti időben a Bűnügyi Osztály felügyelete alatt tartózkodott. A Panaszos részére egyéb igazolást nem állították ki.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a Panaszoson kívül még * fő került előállításra, akik közül *fő külföldi állampolgár volt. A Be. szabályai szerint részükre tolmács kirendeléséről is intézkedni kellett. Az előállítottak vonatkozásában párhuzamosan, meghatározott eljárási rendben folytak az adminisztrációs és a büntetőeljárási tevékenységek és cselekmények.

A hatóság házkutatást és lefoglalást hajtott végre, melyről jegyzőkönyvet kellett készítenie. Ezt megelőzően a megalapozott gyanú közléséhez való előkészületek (pl.: gyanúsítás szövegezése, jegyzőkönyv megfogalmazása; vezetővel, lefoglalást szenvedő féllel történő aláíratása, stb.) folytak. Az előállítás időtartama alatt a nyomozó hatóság előkészült a gyanúsított kihallgatására, a rendelkezésére álló iratok, bizonyítékok alapján az esetleges további nyomozati cselekmények megtervezését értékelte.

A fenti intézkedések, cselekmények elvégzése jogszabályi kötelezettségen alapulnak, azok időnként időigényesek, így bár a Panaszos számára láthatóan semmilyen intézkedés nem történt az ügyében – figyelembe véve a helyszínen, valamint az előállítás helyén fogatosított további intézkedéseket, nyomozati cselekményeket – az előállításra az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság figyelembe vétele mellett, a szükséges ideig került sor.

Az előállítás időtartama kapcsán álláspontom a következő:

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Fővárosi Bíróság korábbi ítéletében² kifejtette, hogy „az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett

² Pl: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogantatosít.”

A kihallgatás helyére előállított 13 fő miatti többletfeladatokat figyelembe véve, a Panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8+4 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben³ arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, az előállítás nem veszi el a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a rendőr köteles elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet.

A szükséges személyes szabadság korlátozás időtartama a törvényes maximumot ilyen értelemben nem lépheti túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamig tarthat.

A Panaszos személyi szabadságának korlátozását 4 órával meghosszabbították.

A határozat IV. részében megállapított tényállásban felsorolt bizonyítékok alapján rekonstruálhatóak az előállítás során végrehajtott intézkedések.

Megállapítom, hogy a Panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8+4 órás időtartamot, illetve az elfogásához kapcsolódó és a fentiekben részletezett rendőri intézkedések tartama arányban állt az előállítás időtartamával, ezért az előállítás időtartamára vonatkozó panasz alaptalan.

4. A panaszjogról szóló tájékoztatás hiánya

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.”

³ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

A Panaszos sérelmezte, hogy nem volt biztosított részére a panaszjog.

Megállapítottam, hogy a panasztétel lehetőségéről, valamint a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatás írásban, a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály jelentés elfogás végrehajtásáról elnevezésű irat 2. oldalán, valamint az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján megtörtént, melyeket a Panaszos aláírásával hitelesített.

A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást a Panaszos átvette, mely igazoláson szerepel a panasz lehetőség, és előterjesztésére nyitva álló határidő.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat IV. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

Tekintettel a Ket. 35. § (1) bekezdésében foglaltakra *„Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget.”*

Figyelemmel arra, hogy a Panaszos az előállítás időtartamáról szóló igazolás hiányát nem sérelmezte, ezért ezt érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, VI. cikk. XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1)-(2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 30. § (1)-(3) bekezdései, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (2) bekezdés b) pontja, (3)-(4) bekezdése, 92. § (1)-(2) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (6) bekezdése, 26. § (1)-(2) bekezdése, 30. § (3) bekezdése;
- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése, 196. §. (1) bekezdése;
- A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 178. § (6) bekezdése.

Budapest, 2016. március 29.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos